

บทที่ 3

ระเบียบวิธีวิจัย

3.1 ระเบียบวิธีวิจัย

แบบจำลองที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ สามารถกำหนดเป็นสมการได้คือ

$$Y_i = \beta_0 + \beta_1 X_{1i} + \beta_2 X_{2i} + \beta_3 X_{3i} + \beta_4 X_{4i} + \beta_5 X_{5i} + \beta_6 X_{6i} + \beta_7 X_{7i} + \beta_8 X_{8i} + \beta_9 X_{9i} + \beta_{10} X_{10i} + \beta_{11} X_{11i} + \beta_{12} X_{12i} + \varepsilon_i$$

โดยที่ Y_i = ตัวแปรตาม คือ ลูกหนี้ของธนาคารกรุงไทยฯ 13 สาขา
แบ่งเป็นลูกหนี้ที่ไม่ก่อให้เกิดรายได้ และลูกหนี้ปกติ

ถ้า Y_i = 1 หมายถึง ลูกหนี้ที่ไม่ก่อให้เกิดรายได้

= 0 หมายถึง ลูกหนี้ปกติ

β_0 = ค่าคงที่

β_j = ค่าสัมประสิทธิ์ ความสัมพันธ์ของตัวแปรอิสระกับตัวแปรตาม

X_1, X_2, \dots, X_{12} = ตัวแปรอิสระหรือตัวแปรสาเหตุที่ทำให้เกิดหนี้ที่ไม่ก่อให้เกิดรายได้
12 ตัวแปร

ε_i = ค่าความคลาดเคลื่อน

อายุ (X_1) หมายถึงอายุของผู้กู้ มีหน่วยวัดเป็นปี แสดงถึงวุฒิภาวะของลูกหนี้จะ
เกี่ยวพัน ถึงความรับผิดชอบในการชำระหนี้ ยังมีวุฒิภาวะมากเท่าใด ความรับผิดชอบจะมากขึ้น
โอกาสที่ในการชำระหนี้สูงขึ้น

ประสบการณ์ (X_2) หมายถึงระยะเวลาที่ผู้กู้ประกอบอาชีพหรือระยะเวลาของการ
ดำเนินงานทางธุรกิจ มีหน่วยวัดเป็นปี แสดงถึงความรู้ความชำนาญในอาชีพ สามารถบริหารการ
จัดการได้ดี ยังมีประสบการณ์มาก โอกาสที่จะเป็นหนี้สูญน้อยลง

ภาระบุคคลในครอบครัว (X_3) หมายถึงจำนวนบุคคลในครอบครัว ที่ผู้กู้ต้องดูแลและ
รับภาระค่าใช้จ่าย ถ้าผู้กู้มีผู้ที่อยู่ในความรับผิดชอบมาก ค่าใช้จ่ายก็มากขึ้น สภาพคล่องทางการเงินก็
น้อยลง โอกาสเป็นหนี้เสียเพิ่มขึ้น

พฤติกรรมชอบความเสี่ยง (X_4) หมายถึงผู้ที่มีนิสัยชอบลงทุนในลักษณะที่มีความเสี่ยงสูง หรือลงทุนในลักษณะเพื่อเก็งกำไรหรือไม่ ซึ่งพฤติกรรมเหล่านี้อาจส่งผลต่อการใช้เงินผิดวัตถุประสงค์ และเกิดปัญหาสภาพคล่องขึ้นได้

การแสวงหาความรู้หรือการศึกษาฝึกอบรม (X_5) หมายถึงตัวผู้กู้ในฐานะเจ้าของกิจการ เคยเข้ารับการฝึกอบรมหรือการศึกษาหาความรู้เพิ่มเติม ให้กับตนเองหรือจัดฝึกอบรมให้กับคนงาน เนื่องจากผู้ประกอบการวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม ส่วนใหญ่เป็นผู้ประกอบการรายใหม่ ยังไม่มีความรู้ความชำนาญเกี่ยวกับธุรกิจดีพอ การเข้ารับการฝึกอบรม ไม่ว่าจะเป็นทางด้านฝีมือแรงงาน หรือทางด้านบริหาร การจัดการ ถือว่าเป็นการเพิ่มพูนความรู้และประสบการณ์ให้กับทรัพยากรแรงงานมีคุณภาพมากขึ้น อาจส่งผลประโยชน์ต่อการเพิ่มปริมาณและคุณภาพของผลผลิต ทำให้กิจการให้เจริญก้าวหน้า รายได้สูงขึ้น โอกาสหนี้เสียก็น้อยลง

ลักษณะของกิจการที่ใช้ความสามารถเฉพาะตัว (X_6) หมายถึงลักษณะกิจการที่ผู้กู้ใช้ความชำนาญ ใช้ฝีมือเฉพาะตัวไม่สามารถสืบทอดกัน ได้ ถ้าแรงงานที่มีฝีมือแรงงานนั้นขาดแคลน ผู้กู้ไม่สามารถทำได้เองหรือไม่สามารถหาผู้กระทำแทนได้ ธุรกิจลักษณะนี้มีโอกาสเสี่ยงที่จะมีปัญหา และมีผลต่อการชำระเงินกู้ในอนาคต

สัดส่วนการเป็นเจ้าของกิจการ (X_7) หมายถึงผู้กู้มีส่วนในกรรมสิทธิ์ของกิจการมากน้อยแค่ไหน สามารถตัดสินใจในเรื่องการบริหาร หรือเรื่องการใช้จ่ายด้วยตนเองหรือไม่ ถ้าการตัดสินใจต้องผ่านการเห็นชอบจากบุคคลอื่น ความเสี่ยงในการบริหารงานผิดพลาด ซึ่งนำมาสู่การผิคนัดชำระหนี้ก็จะน้อยลง

วงเงินกู้ (X_8) หมายถึงวงเงินกู้ที่ลูกหนี้ได้รับมีหน่วยเป็นบาท แสดงถึงภาระของผู้กู้ที่ต้อง รับผิดชอบ ถ้าผู้กู้ได้รับวงเงินสูง โอกาสการใช้เงินผิดวัตถุประสงค์มีมาก และการชำระหนี้คืนเป็นไปได้ยาก

สัดส่วนของเงินผ่อนชำระต่อรายได้ (X_9) หมายถึงการเปรียบเทียบสัดส่วนระหว่างเงินผ่อนชำระต่อวงกับรายได้ที่หักค่าใช้จ่ายประจำเดือนแล้ว มีหน่วยเป็นร้อยละ ถ้าค่าร้อยละที่ได้มีค่ามาก แสดงว่าผู้กู้ใช้เงินผ่อนชำระหนี้มาก ยอดหนี้ก็จะลดลงเร็วขึ้น โอกาสค้างชำระก็น้อยลง

หลักประกัน (X_{10}) หมายถึงหลักทรัพย์ที่ผู้กู้นำมาค้ำประกันการกู้ยืม โดยถ้าหลักประกันนั้นเป็น สถานที่ประกอบการของผู้กู้เอง ผู้กู้จะต้องบริหารกิจการด้วยความระมัดระวังยิ่งขึ้น โอกาสการเป็นหนี้เสียก็จะน้อยลง

แหล่งเงินทุนฉุกเฉิน (X_{11}) หมายถึงผู้กู้สามารถหาแหล่งเงินทุนอื่น เพื่อรักษาสภาพคล่องได้ เมื่อถึงเวลาจำเป็น โอกาสการชำระหนี้ไม่ตรงเวลาน้อยลง

ฐานะสังคม (X_{12}) หมายถึงตำแหน่งทางสังคม หรือมีชื่อเสียงเป็นที่รู้จักในสังคม การกระทำใดๆย่อมมีผลกระทบต่อชื่อเสียงของผู้กู้ โอกาสในการชำระหนี้สูงขึ้น

3.2 สถิติที่ใช้ในการวิจัย

1) สถิติเชิงพรรณนา ได้แก่ ความถี่และร้อยละของตัวแปร อายุ สถานภาพจำนวนบุตร จำนวนสมาชิกในครอบครัวที่ต้องรับภาระ ระดับการศึกษา ลักษณะการประกอบอาชีพ ตำแหน่งทางสังคม ประเภทธุรกิจ ประสบการณ์ รายได้เฉลี่ยต่อเดือน กำไรเฉลี่ยต่อเดือน ภาระหนี้สินกับธนาคารฯ ระยะเวลาที่ ยอดชำระคืนเงินกู้ต่อเดือน ประเภทของหลักประกัน มูลค่าอสังหาริมทรัพย์ การลงทุนที่มีความเสี่ยงสูง การตัดสินใจเรื่องเงิน ความสามารถหาแหล่งเงินทุนอื่น การแสวงหาความรู้เพิ่มเติม

2) ตัวแปรที่ใช้วิเคราะห์ปัจจัยในการกำหนดหนี้ที่ไม่ก่อให้เกิดรายได้ของผู้ประกอบการวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมทางด้านลูกหนี้ ได้แก่ อายุ ประสบการณ์ ภาระบุคคลในครอบครัว พฤติกรรมชอบความเสี่ยง การแสวงหาความรู้เพิ่มเติม ลักษณะของกิจการที่ใช้ความสามารถเฉพาะตัว สัดส่วนการเป็นเจ้าของกิจการ วงเงินกู้ สัดส่วนของเงินผ่อนชำระต่อรายได้หลักประกัน แหล่งเงินทุนฉุกเฉิน และฐานะทางสังคม ใช้แบบจำลองโลจิสต์ (Logit Model)

3.3 การเก็บรวบรวมข้อมูล

ข้อมูลปฐมภูมิ (Primary data) เก็บรวบรวมโดยการตอบแบบสอบถามโดยตรงจากผู้ประกอบการวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม ที่ใช้บริการสินเชื่อกับธนาคารกรุงไทย จำกัด (มหาชน) 11 สาขา ในเขตอำเภอเมือง จังหวัดเชียงใหม่ ได้แก่ สาขาท่าแพ พระสิงห์ ย่อยตลาดหนองหอย ย่อยถนนห้วยแก้ว ศรีนครพิงค์ สันป่าข่อย สีแยกสนามบิน ถนนสุเทพ ช้างคลาน ช่วงสิงห์ และสาขาเชียงใหม่ ในช่วงปี พ.ศ.2546 จากที่ข้อมูลข้างต้น จำนวนลูกหนี้เงินกู้ประจำ ทั้งหมด 418 ราย แต่ลูกหนี้ที่ถูกจัดชั้นเป็นหนี้สงสัย จนถึงถูกจัดชั้นเป็นหนี้สูญ(ค้างชำระเกิน 6 เดือนขึ้นไป) รวม 218 ราย และเงินกู้เบิกเกินบัญชี มีจำนวนลูกหนี้ทั้งหมด 1,449 ราย แต่ลูกหนี้ที่ถูกจัดชั้นเป็นหนี้สงสัย จนถึงถูกจัดชั้นเป็นหนี้สูญ(ค้างชำระเกิน 6 เดือนขึ้นไป) มีจำนวนถึง 566 ราย

จะเห็นได้ว่าสัดส่วนของจำนวนลูกหนี้ปกติและลูกหนี้ที่ถูกจัดชั้นสงสัยจนถึงหนี้ สูญมีจำนวนเกือบเท่า ๆ กัน ดังนั้นจึงใช้เทคนิคการสุ่มอย่างง่าย (Simple Random Sampling Technique) แบ่งเป็นลูกหนี้ที่มีสถานะปกติ 100 ตัวอย่างและลูกหนี้ที่มีสถานะถูกจัดชั้นเป็นหนี้จัดชั้นสงสัยจนถึงหนี้สูญ (B4 และ B5) 100 ตัวอย่างรวม 200 ตัวอย่าง

ข้อมูลทุติยภูมิ (Secondary data) เป็นการเก็บรวบรวมข้อมูลจากเอกสารต่างๆ ของธนาคาร เกี่ยวกับ นโยบายในการให้สินเชื่อวิสาหกิจขนาดกลางและย่อมของธนาคาร ยอดการให้สินเชื่อของธนาคารตามนโยบายของธนาคาร และเพิ่มสินเชื่อรายตัวของผู้กู้